हवामहे। नराशꣳसे सोमपीथं य आशुः। ते नो अर्व्वन्तः सुहवा भवन्तु। शन्नो भवन्तु द्विपदे शं चतुष्पदे" इति। 'अग्निष्वात्ताः' अग्निष्वात्तनामकाः पितरः पितृविशेषाः। ते च चातुर्मास्यगतपितृयज्ञब्राह्मणे स्पष्टमभिहिताः, ये वा अयज्वानो गृहमेधिनः ते पितरोऽग्निष्वात्ता इति। मनुष्यजन्मन्यग्निष्टोमादियागमकृत्वा स्मार्त्तकर्म्मनिष्ठाः सन्तो मृत्वा च पितृत्वं गताः तानग्निष्वात्तान् 'ऋतुमतः' ऋतुरूपेण यज्ञकालेन युक्तान् 'हवामहे' आह्वयामः। ये पितरो 'नराशंसे' नरैः शंसनीये यज्ञे सोमादिरूपेण 'सोमपीथं' सोमपानम्, 'आशुः' प्राप्तवन्तः, 'ते' पितरो 'नः' अस्माकं 'सुहवाः' सुखेनाह्वातुं शक्याः, 'अर्व्वन्तः' शीघ्रगतिमन्तो भवन्तु। 'नः' अस्माकं, 'द्विपदे' मनुष्याय 'शं' सुखकरा भवन्तु, 'चतुष्पदे' पशवे च 'शं' भवन्तु॥

अथ विकल्पितामन्यां द्वितीयां पुरोऽनुवाक्यामाह। "ये अग्निष्वात्ता येऽनग्निष्वात्ताः [१]। अꣳहोमुचः पितरः सोम्यासः। परेऽवरेऽमृतासो भवन्तः। अधिब्रुवन्तु ते अवन्त्वस्मान्" इति। 'अग्निष्वात्ताः' पूर्व्वोक्तलक्षणाः पितरो ये सन्ति, ये च यागं कृत्वा पितृलोकं प्राप्ता 'अनग्निष्वात्ताः पितरः', ते सर्व्वेऽपि 'अंहोमुचः' पापान् मोचयितारः, 'सोम्यासः' सोमपानार्हाः, 'परेऽवरे', कृतयागाः 'परे', यागरहिता 'अवरे', द्विधा अपि, 'अमृतासः' मनुष्यवच्छीघ्रमरणरहिताः, ते 'भवन्तः' पितरः 'अधिब्रुवन्तु' देवानां समीपे यजमानमधिकं ब्रुवन्तु। यजमानान् 'अस्मान्' अवन्तु॥